

[Alfred Jørgensen.]

nogle bemærkninger, i særdeleshed om det forslag, der omhandler folkeskolen og herunder realskolen.

Det ser ud til, at vi står over for et tids-skifte inden for den danske skole. Det forekommer mig derfor naturligt at drage en sammenligning mellem det, som skal komme, og det, som skal falde, og ejendommeligt nok har begge dele jo tilknytning til den nuværende højtærede undervisningsminister. Denne omstændighed tilskynder mig for øvrigt til at gøre den indrømmelse, at 1937-loven måske har været vurderet for lavt, men det kan jo rette sig. Det er mit indtryk, at de brede lag af befolkningen står usikre over for det røre, der nu er om skolen, men på ét punkt er der ingen vaklen eller tvivl: man ønsker at beholde den nuværende eksamensskole med mellemskolen og realklassen, og det gør man ikke alene ud fra en rent skolemæssig og undervisningsmæssig betragtning, men også ud fra den følelse, at mellemskolen er en god demokratisk skoleform, der har givet opstigningsmuligheder for de jævne lag i befolkningen.

Jeg har derfor svært ved at forstå, at man kan gå med til at afskaffe denne skoleform; der er for mig ingen tvivl om, at når de egentlige eksamensklasser først begynder ved undervisningspligtens ophør, vil den største afgang på dette tidspunkt falde på børn fra arbejderklassen. Hvis lovforslaget gennemføres, vil det utvivlsomt føre til en devaluering af den afsluttende eksamen. Ved optagelsesprøvens bortfald vil de skoler, der modtager elever udefra efter 5. klasse, ikke have nogen mulighed for sortering, selv om loven tillader en sådan, og i 2 år vil de elever, der stiler mod en eksamen, sinkes i løbet, når de alle skal undervises sammen, og hertil kommer så kravet om en afrunding af stoffet i det 6. og 7. skoleår. Derefter bliver der kun 3 år tilbage til en rolig og uforstyrret forberedelse til realeksamen imod nu 5 år. Det må naturligvis betyde en sænkning af niveauet; det er, hvad der betales for den delvise gennem-

førelse af enhedsskolen. Det er så et spørgsmål, om det er prisen værd, og de samme vanskeligheder, som jeg her har nævnt, gør sig jo også gældende for gymnasieskolen i samme eller måske i endnu højere grad.

Teorien om enhedsskolen bygger på den tanke, at det er godt for de mindre begavede elever, at deres bedre begavede kammerater holdes tilbage i samme klasse. Det er imidlertid kun en teori; måske kan man kalde det en køn teori, men det svarer i hvert fald ikke til de erfaringer, jeg har gjort.

Der sad en lille flok skolefolk og snakkede skole; så sagde en lærerinde: „I denne tid sidder jeg med halvdelen af min klasse; toppen er til mellemskoleprøve. Det er for resten ejendommeligt at lægge mærke til, hvordan de elever kvikker op. De har ligesom følelsen af, at nu kan de hævde sig, at nu er de de bedste.“ Det er jo en erfaring, som vi, der har arbejdet med elever på disse alderstrin, har haft så rig lejlighed til at gøre.

Hvad er lettest: at undervise velbegavede, mellembegavede eller småbegavede elever? Således kan man i og for sig ikke stille spørgsmålet, for i virkeligheden er det således, at det ikke er elevernes evner, der gør det let eller svært for læreren at undervise dem, men det er det, at man har eleverne samlet i klasser på nogenlunde det samme trin, og den største vanskelighed, en lærer kan komme ud for, er at skulle undervise i en klasse, hvor der er for stor intelligensspredning. Det er da også en kendsgerning, at når landsbylærere og købstadlærere drøfter deres skolearbejde, siger landsbyskolelærerne: I kan sagtens, I har kun én årgang i hver klasse! Det er netop sagen. De ensartede klasser giver de bedste muligheder, ikke bare det behageligste arbejde for læreren, men også de bedste muligheder for eleverne til at tilegne sig det, som man vil give dem gennem undervisningen.

Det er også en kendsgerning, at der er